

галузі промисловості як машинобудування, харчосмакова, хімічна і нафтохімічна, легка, м'яса і молочна, поліграфічна промисловості та електроенергетика. Лідерами щодо обсягів введення в дію основних фондів підприємств виступає автомобільна промисловість. Найбільш динамічно зростає інвестиційна промисловість. Найвищою темпою зростає інвестиційна промисловість у сфері оптової торгівлі. Найменшою темпою зростає інвестиційна промисловість у сфері життєвих послуг.

- у 1990 р. – галузь машинобудування (57117 тис. крб; 40,3% від загальної кількості введених протягом року обсягів);
- у 1995 р. – харчосмакова промисловість (177870,5 млн крб; 48,1%);
- у 2000 р. – поліграфічна промисловість (39543 тис. грн; 31,7%).

В той же час аналіз статистичних даних, представлених Черкаським обласним управлінням статистики щодо введення в дію виробничих потужностей у сфері охорони навколишнього середовища за період з 1990 р. по 2002 р., свідчить про недостатню увагу з боку керівників обласних структур та виконавчих органів на містах до екологічної інфраструктури. Так, лише у 1990 р. були введені в дію споруди для очистки стічних вод (обсягом 3,3 тис. куб м за добу стічних вод) та у 2001 р. (18,6 тис. куб м за добу). Протягом 1990 р. введено в дію системи оборотного водопостачання (на 14,7 тис. куб м за добу зворотної води). Лише у 1990 р. було введено установки для уловлювання та знешкодження шкідливих речовин з відхідних газів на 100,0 тис. куб м газу за годину.

Протягом 1990 – 2002 років зафіксовано введення лише одного контролюючого пункту по перевірці та зниженню токсичності відпрацьованих газів автомобілів (у 2000 р.). І це в той час, коли, наприклад, у 2002 р. в області кількість легкових автомобілів лише у приватних власників сягала 44905 одиниць, а кількість викидів шкідливих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел та автотранспорту нараховувала понад 90 тис. т; у розрахунку на душу населення ця цифра становить 66,3 тис. т; у розрахунку на квадратний кілометр – 4,4 тис. т. Безпосередньо від автотранспорту викиди шкідливих речовин в атмосферне повітря протягом 2000 – 2002 років перевищували 60 тис. т щорічно, зокрема у 2002 р. досягли 63,1 тис. т.

В області протягом 2001 року було рекультивовано 75 га земель, включено до привласнення земель, які порушені торфорозробками, в стан, придатний для використання. І це єдиний подібний приклад за період з 1990 по 2002 роки.

У порівняльних цінах 1996 року обсяги інвестицій в основний капітал на охорону навколишнього середовища і раціональне використання природних ре-

сурсів у порівнянні з обсягами інвестування у цілому в основний капітал Черкаської області не досягають навіть 1%.

IV. Висновки. Аналіз впровадження інвестицій в основний капітал на охорону навколишнього середовища і раціональне використання природних ресурсів у Черкаській області за період з 1990 р. по 2002 р. підтверджує недосконалість системи визначення пріоритетів щодо впровадження інвестицій, відсутність удержувального принципу щодо антропогенного навантаження та прогнозування дії механізму оптимізації виробничої діяльності з боку тих, хто має визначати стратегічні напрями розвитку народногосподарського комплексу з перспективою на майбутню ефективність життя і діяльності. В умовах переходу українських виробників до роботи в ринкових умовах існує потреба у дослідженнях для підготовки переходу на фіскальну та економічну політику, орієнтовану на ринок з урахуванням екологізації виробництва та екологізації всіх рівнів державного управління як безальтернативної вимоги часу.

За наявності в Україні законодавчо визначеної стратегії екологізації розвитку базових галузей і секторів економіки, існуюча проблема забезпечення їх дієвості, удосконалення механізмів реалізації може бути вирішена шляхом розробки і впровадження комплексної системи економіко-екологічного менеджменту та аудиту, реалізації механізмів еколого-економічного передбачення при здійсненні національної інноваційної політики із врахуванням нормативних вимог розвитку екологічно-свідомої спільноти.

Література:

1. Національна доповідь України про гармонізацію життєдіяльності суспільства у навколишньому природному середовищі. Спец. видання до 5-ї Всеєвропейської конференції міністрів навколишнього середовища "Довкілля для Європи". – К.: ГОВ "Новий друк", 2003. – 128 с.
2. Шевчук В.Я. Про Концепцію переходу України до сталого розвитку // Проблеми сталого розвитку України. – К.: БМТ, 2001. – С. 42-53.
3. Статистичний щорічник Черкаської області за 2002 рік.